

9 KM OD LJUBLJANSKEGA CENTRA

Brez pitne vode in zveze s svetom v 21. stoletju!?

Prav ste prebrali, spoštovani bralci, pa vendarle še kako opozarjajoče vprašanje ne prihaja iz nerazvitega sveta, pa tudi s kakšne druge zemeljske celine ne. Verjeli ali ne, to vprašanje si dnevno postavljajo zelo blizu vas, komaj 9 km od mestnega centra v prijetnem in prijaznem naselju Vnanjih Goric. Pod tem naslovom so njihovi krajevni predstavniki 20. aprila sklicali tiskovno konferenco z namenom, da širšo, predvsem pa ljubljansko javnost seznajajo s perečimi, življenjsko še kako pomembnimi vprašanji svoje bivanja pa tudi življenja.

Pred uporabo »Prekuhaj vodo«!

V zadnjem času je kar precej pisem romalo na občinske moše, zvrstilo se je več razgovorov in sestankov, a pri vsem tem ostaja dejstvo, ki opozarja. Krajanje Vnanjih Goric pijejo nepitno vodo. Koliko je ta oporečna ne vedo povsem, dejstvo pa je, da jo morajo pred uporabo prekuhati. Kakšne velike težave, takšen način uporabe vode povzroča osebu vrta in šole ni potrebno posebej navajati, še manj pa kakšno nevarnost predstavlja nepravilna uporaba za dojenčke, ki so v varstvu v tem vrtcu. Onesnaženost vode ni od včeraj, je pa od predvčerajšnjim, ko je vodno zajetje Strojček od koder se napaja tukajšnji lokalni vodovod prizadela onesnaženost. Po predvidevanjih pa ta izvira iz podtalnice na Rakitni, kjer ni urejene kanalizacije. V planskih dokumentih je sicer vsebovana dokončna dolgoročna rešitev z izgradnjo povezovalnega vodovoda od Ljubljane do Preserje, kar pomeni, da bo tudi to celotno področje oskrbovano z neoporečno ljubljansko vodo. A kaj, ko je investicija taka strašansko draga in bo letos vodovodna cev iz Ljubljane dosegla Brezovico, dinamika gradnje znaša manj kot kilometer na leto.

Pristojni iščejo rešitev vzporedno. Ker so po svoje ogroženi z nepitno vodo tudi živeči od Preserje do Vnanjih Goric, intenzivno tečejo priprave na odprtje in funkcioniranje novega zajetja – vodnega vira Virje. Prve raziskave so dale dobre rezultate. Napajanje iz tega zajetja pa pomeni sodelovati materialno in finančno pri investiciji. Predstavniki KS Vnanje Gorice se za to rešitev ne morejo zagreti, ker pravijo, da

Pločnik, kanalizacija in še kaj

Novinarji pa smo na tem razgovoru slišali tudi precej gorkih na račun še vedno neizgrajenega pločnika in neurejene ceste v centru Vnanjih Goric, odprtih jaškov ob železnici, ki predstavljajo pravo leglo onesnaževanja, do slabih in neurejenih avtobusnih zvez z Brezovico. Od vseh v tem srednjoročnem obdobju zahtevanih nalog, bo urejeno le primarno kanalizacijsko omrežje in še to zato, ker že razpolagajo s čistilno napravo. Vse ostalo pa kot črne pike opozarjajo tudi širšo družbeno skupnost.

bi radi dobili trdno in dokončno zagotovilo, da je, oziroma da bo le-ta voda povsem neoporečna. Takšnega zagotovila pa jim zaenkrat še ni dal nihče. Najbolj smiselno in racionalno se jim zatorej zdi rešitev čimhitreje izgradnje vodovodne zanke iz Brezovice do Vnanjih Goric, pri čemer bi se morali bolj angažirati tudi mestni moše in žene. Vnanje Gorice danes niso več vas na obrobju temveč postajajo del mesta Ljubljane, ki pa mora skrbeti predvsem za zagotavljanje osnovnih pogojev bivanja svojih občanov.

Najdražji telefonski priključek

O že pravi pravcati kalvariji Vnanje gorčanov, pa krajanov Notranjih Goric, Podpeči, Preserje in Brezovice ter Rakitne o tem, koliko so že in še bodo prispevali za povsem osnovno komunikacijsko sredstvo telefonski priključek in kako po polje napreduje v svojih prizadevanjih, pišemo že domala v vsaki številki našega glasila. Telefonija Krimska varianta, prav tako buri duhove in vnaša nezadovoljstvo, da so o tem prav tako spregovorili na že omenjeni tiskovni konferenci. Zgodba je že kar dolga, a za objavo tokrat uporabljamo informacijo, ki jo je pripravil Gradbeni odbor za izgradnjo PTT omrežja Vnanje Gorice.

Akcija za pridobitev telefonskih priključkov na tem območju je bila že večkrat pričeta, vendar ni bila realizirana zaradi premajhnega interesa PTT, ki jo je

v letih 1984-86 pogojevala z velikimi finančnimi sredstvi – nato pa planiranih 500 telefonskih priključkov iz telefonske centrale na Brezovici brez naše vednosti oddala v sosednjo občino Vrhnika.

5. 12. 1986 smo se na sestanku s PTT dogovorili za novo akcijo, zato smo 16. 12. 1986 z dopisom PTT obvestili, da pristopamo k njihovim predlaganim rešitvam. Povezali smo se s predstavniki občine in ostalimi KS, dogovorili smo se za koordinacijo na občinskem nivoju. PTT je akcijo zavlačeval, ker so jo pogojevali s predpisom SS o dodatnem zbiranju sredstev 8 din po impulzu. Žal je ta akcija potekala kar več kot leto dni. Krajanje smo pričeli zbirati sredstva v septembru 1987, marca 1988 je bil sklenjen SS 4/88 s katerim smo se dogovorili, da KS Brezovica, Vnanje Gorice, Notranje Gorice, Preserje-Podpeč, Rakitna posodimo zbrana sredstva PTT za izdelavo tehnične dokumentacije. Vedeti moramo, da je PTT pogojeval našo akcijo z uvedbo najodobnejše tehnologije, t.j. RR sistemom in digitalnimi centralami, ki dolgoročno pokrivajo potrebe tega področja. 22. 11. 1988 je bil pri nas zbor krajanov, na katerem so predstavniki PTT razložili potek akcije, okvirna finančna sredstva, itd. Dogovorili smo se, da bo PTT takoj sklenil z Iskro pogodbo o dobavi centrale SI 2000. PTT jo je sklenil šele 16. 1. 1989, vendar kot skupinsko pogodbo. Naša KS je sredstva avansa 350.000.000 din nakazala 22. 12. 1988, zaradi časovnega zamika podpisa pogodbe pa smo krajanje bistveno oškodovani. Dejstvo je, da smo krajanje 100%

financerji central, ki bodo osnovno sredstvo PTT, na pogodbo z Iskro nismo imeli nikakršnega vpliva, prav tako ne na velikost centrale, kar pomeni, da zdajšnji naročniki (že obstoječi) ne združujejo sredstev za novo – kvalitetnejšo zvezo, zanje bomo plačali novi naročniki. PTT nam je le sporočal nove višje zneske, ki jih dolgujemo Iskri za centrale, saj so se le-te dražile po drsni lestvici glede na višino faktorja v industriji – barvna metalurgija za določen mesec. Tako se nam je dogajalo, da smo kljub nakazilom dolgovali vse več; razkorak je bil še večji, ker smo KS nakazovali nesistematično. Ugotavljamo, da naša avansirana sredstva pri Iskri Telematiki niso revalorizirana. Pisмено smo večkrat urgirali na PTT, na IS SO Vič, OK SZDL Vič, na IS Mesta, Skupščino Mesta... kajti ocenjujemo, da tako široko zastavljen projekt ne more biti stvar samo nekaj KS, še posebno, ker iz dolgoročnega plana razvoja izhaja, da je Krim center zvez na namene SLO.

Za naši KS je na našo zahtevo izdelal projektno dokumentacijo za KKO PAP Ljubljana, vrednost projekta znaša 4.300.000.000 dinarjev. Za ostale KS izdeluje projekte PTT inženiring, vendar se niso izdelali.

Po termiskem planu naj bi bila investicija zaključena do sredine leta 1991, s čimer pa se prizadeji krajanje ne strinjamo. Menimo, da je mogoče s primernim pristopom akcijo speljati vsaj do konca leta 1990. Razmerje financiranja projekta naj bi bilo 59% : 41% v korist krajanov.

IZ VNANJH GORIC

Mladinci napeljali vodovod

Drugo soboto v maju se je v Vnanjih goricah po daljšem obdobju spet zgodila prostovoljna delovna akcija, ki so jo sprožili in jo bodo, kot vse kaže, zelo uspešno tudi uresničili mladinci te KS.

Ko so namreč v mladinski organizaciji snovali svoj program dela, razmišljali o delovnih akcijah v KS, so se spomnili na družino Svete, ki se je že pred davnimi leti preselila v železniško čuvajnico ob progi – Matija je namreč vso delovno dobo delal pri železnici in ki edina v krajevni skupnosti nima vodovoda. Ob čuvajnici je sicer bil vodnjak, a ga zdaj ni več mogoče obnoviti, tako da sta morala Ivana in Matija pogosto čez železniško progo po vodo k sosedom. Pa če bi bila zdrava, a Ivana je težaki srčni in sladkorni bolnik, Matija pa ima težko revmo, opešala sta mu tudi vid in sluh.

Mladinci so se torej odločili, da Svetetovima napeljejo vodovod in akcija je stekla. Pogovorili so se z ŽG Ljubljana, ki je dalo soglasje in prispevalo še denar za plačilo priključka. Soglasje je dal tudi vodovodni odbor lokalnega vodovoda Podpeč-Notranje gorice-Vnanje gorice, krajevna skupnost Vnanje gorice oziroma njen svet pa je na prošnjo mladinske organizacije dodelil denar za nakup materiala.

Nekaj zapletov je sicer bilo, ker eden od lastnikov najprej ni dovolil kopanja prek njegove parcele, a tudi to so rešili in prejšnjo soboto že izkopali polovico približno 150 metrov jarka. Zjutraj je bilo na akciji devet mladincev, popoldne je petnajst, delo je »komandiral« predstnik mladinske organizacije Andrej Lukancič, nadziral predstavniki vodovodnega odbora. Priključila pa sta se jim tudi socialni delavec ZTO Postojna, tozid UVP, ki je ves čas kopal skupaj z mladimi, in socialna delavka istega tozda, ki je najprej pomagala gospodinji, potem pa tudi kopala. Tajnica krajevne skupnosti jim je skuhalo kosilo, Mercatorjeva trgovina je prispevala zaboj piva, eden od domačinov pa steklenico žganja... in če ne bo preveč nagajalo vreme, bo k Svetetovim kmalu pritekla voda, ki je sicer oporečna, a vendar neprecenljiva vrednost. Torej ni čudno, da je Ivana Svete kar jokala od veselja, ko so

mladi začeli delati, saj s skromno moževsko pokojnino do take pridobitve nikoli ne bi mogla priti.

J. T.

KOMUNALNA PROBLEMATIKA

Problem cestnega odseka od Brezovice do Podpeči

Dejstvo je, da je precej nevarnosti na tem odseku plod neodgovornega in nelogičnega dela Skupnosti za ceste Ljubljana, ki kritični točki ne rešuje, ampak jih še bolj zapleta, saj se očitno ne zaveda, da razpolaga z denarjem, katerega prispevamo vsi občani. Prav na tem odseku je omenjena skupnost večkrat ukrepala proti logiki, zdravi pameti, interesu krajanov – domačinov in predstavnikov krajevnih skupnosti. Prav tako pa rešitve tudi finančno niso bile nič cenejše.

KONKRETNI PRIMERI:

– Mostička: Ob gradnji ceste so postavili tudi mostove. Le ti so tako široki, da se je lahko v tistih časih normalno odvijal promet z vprežnimi vozmi. Pozneje, ko je bil odsek asfaltiran, promet gostejši in hitrosti višje, pa so te točke postale nevarne in so tudi terjale žrtve. Zahteva, da se te točke odstrani je bila utemeljena, finančna sredstva pa tudi zagotovljena. Skupnost za ceste Ljubljana je proti volji krajanov mostička z notranje strani ogradila s kovinsko ograjo in tako zožala vozišče za več kot pol metra. Krajevna skupnost in kmetje so seveda predlagali cenejšo in res pravo rešitev vendar je bilo mnenje skupnosti za ceste, da lahko s »svojim« denarjem razpolaga kakor sama hoče, TOREJ MOSTIČKA STA SEDAJ POL METRA OŽJA OD ŠIRINE MOSTIČKA, KI JE BIL NORMIRAN ZA DVA VPREŽNA VOZA!

Pomislimo samo na gostoto prometa, ki ga zgostijo še tovornjaki, ki ne preostane vozijo pesek v asfaltno bazo in še drugam. Prav tako se po tej poti združijo vse relacije avtobusnega prometa. Mostička pa sta sedaj tako široka, da se srečata komaj dva osebna avtomobila.

– ZAPORNICE: Popolnoma enako se je zgodilo z zapornicami. Krajanom in tovarišju Klemenčiču – predsedniku KS Notranje Gorice je direktor Skupnosti za ceste Jože Jenko vedno obljubljal logično rešitev, ki je prav tako varnejša in se s to ugotovitvijo strinja tudi sam, vendar je na koncu pustil vse na cedilu. Sedaj pa se v Kmečkem glasu še norčuje, da za malo denarja ni mogoče kupiti dražje obleke. Tu se postavlja vprašanje zakaj jo je vseskozi obljubljal. Naj bi to povedal takoj in bi se s skupnimi močmi prav gotovo naredilo tako kod smo vsi brez izjeme prepričani, da je bolje. Tako pa je Jože Jenko z denarjem, s katerim bi lahko kupil najboljšo obleko, kupil najslabšo in še iz več razlogov smrtno nevarno.

– PREPUST POD CESTO PRI STARI LJUBLJANI: Le ta je zasut zaradi neodgovorne poteze odgovornih. Namesto, da bi ob cesti podaljšali preput, so le-tega zasuli s peskom in tako popolnoma onemogočili pretok vode po stari Ljubljani. Tako ta stoječa voda škoduje cestišču in njivam.

SKLEP: Vse te napake so povzročene zato ker Skupnost za ceste Ljubljana deluje samovšečno in se ne zaveda, da posluje z denarjem nas občanov.

PREDLAGAMO: Povezavo s prizadetimi KS in skupaj z delegati KS in Skupnostjo za ceste Ljubljana poiskati najboljše rešitve teh problemov. Ne čakajmo, da nas v to prisili nedolžne žrtve prometnih nesreč!

Problem pitne vode na območju KS Podpeč-Preserje, Notranjih Goric in Vnanjih Goric

Že kar nekaj let imamo krajanje omenjenih krajevnih skupnosti nepitno, torej okuženo vodo. Prav gotovo se

stopnja okuženosti veča tako kot onesnaževanje okolja in zajetje. Odgovorni na krajevnih skupnostih nas pisno opozarjajo, naj vodo prekuhavamo, češ da ni užitna. Veliko pa je bilo tudi že primerov, ko so imeli krajanje prebavne in druge motnje zaradi pitja. Sedaj pa postavljamo javno vprašanje: KAKO BO Z VODO V BLIŽNJI PRIHODNOSTI, DA SE O DALJINI NE POGOVARJAMO. ALI BO POTREBNO PREKUHAVATI VODO TUDI ZA ŽIVINO IN ZA OSEBNO PORABO?

SKLEP: ne čakajmo na prve žrtve!

PREDLOG: Povezava s prizadetimi KS in tudi preko njihovih delegatov sprožitev tega problema na občini. Iskanje povzročiteljev in pospešeno reševanje tega problema.

za pododbor, SKZ Krim-Barje
Drago Stanovnik

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ:

BARJE

Slabe ceste, a uspešno kmetijstvo

Vsi, ki živimo v hribovitih predelih, se kar težko sprijaznimo z nižinskimi ljubljanskimi barjem. Neskončna puščobna ravnina, nerazgiban močvirnat teren in mehka barjanska črnica, vse to nas »gorjance« navdaja s čudno tesnobo, ki se je ne moremo otresti niti ob zelenih bregovih Ljubljane, ki počasi vijuga skozi Barje.

Pa vendar je ta čudni svet za nekatere pravcati paradiz, katerega ne morejo pozabiti niti, ko po cela desetletja živijo daleč zdoma. Od tod najbrž tudi

tolikšna odločnost Barjanov, da za vsako ceno rešijo svoje akutne probleme.

Krajanom KS Barje že nekaj časa vsekakor povzročajo največ sivih las obupno slabe krajevne in medkrajevne ceste. Te so zvečine že docela dotrajane ali še celo makadamske, težko pa je graditi nove, ker mehka barjanska tla za to niso posebej primerna. Posebno poglavje je seveda Ižanska cesta.

»Za njeno ureditev tečejo aktivnosti že vrsto let, zadnje čase vse od delovnih organizacij, krajevnih

skupnosti in občine, pa tja do republike.« opozarja na ta pereči problem zagnani predsednik sveta KS Barje Tone Zadnikar. »Povezali smo se z vsemi delovnimi organizacijami in KS na območju, kjer poteka Ižanka in organizirali nekakšen odbor »Akcijska Ižanka«, kjer se dogovarjamo o vseh tekočih aktivnostih, celo o tem, kako bomo nastopili v skupščini.

Se vedno je največje vprašanje, kako projekt realizirati, če upoštevamo, da je v zajetju cestnega telesa vodovod, ki danes oskrbuje gospodinjstva ob Ižanki. Traso vodovodnega omrežja bi morali na vsak način izločiti izven ceste. Vzhodni vodovodov je zdaj projektno že v zaključni fazi (pridobljena so tudi soglasja krajanov), po enakem postopku pa treba urediti tudi zahodnega, kajti šele potem bo moč pristopiti k rekonstrukciji Ižanke.

Rešitev, ki bi bila sprejemljiva za vse, je težko najti. Nadvoz, ki ga je lani dobila Ižanka, na primer, je povzročil nemalo hude krvi pri krajanah, ki živijo ob njem, češ da povzroča vse preveč hrupa. Zapletov ni manjkalo že med samo gradnjo, saj je zavoljo dela s težko mehanizacijo prihajalo do poškodb zgradb.

»Bilo je nekaj poskusov, da bi avtocesto spravili v nadvoz Ižanke, a ni bilo uspeha,« pravi o tem problemu Tone Zadnikar. »Prizadeji krajanje so sicer dobili odškodnino, vendar pa ta ne more nikoli povrniti prejšnjega počutja. Sicer pa bo morala Ižanka na tem delu počasi postati mestna cesta, kar še posebej velja za odsek od križišča proti Peruzzijski pa do križišča proti Črni vasi.«

Kako nad črne gradnje?

Drug velik problem, s katerim se otepa KS Barje, so črne gradnje. Po nepopolnih podatkih je samo na območju, ki (še) ne sodi v zazidalni prostor okrog petdeset takšnih gradenj, ne manjka pa jih seveda tudi na zazidalnih območjih. Največ teh se je pojavilo pred kakimi dobrimi osmimi leti. Predsednik sveta KS pravi o tem:

»Okoliščine so pač pripeljele do nenadzorovanega

Nadvoz, ki nekaterim domačinom ceffa živce